

Izhaja 1. in 15.
dne v mesecu.

Veljá za celo
letó 3 gold.

Vreduje in na svitlo daje: Anton Janežič.

Št. 26.

V Celovcu 15. decembra 1861.

VII. zv.

Na grobu.

(Zložil J. Bile.)

Bliščele so zvezdice zlate,
Med njimi je luna svetila:
Na gore, na dole, na trate
Svitlobo tihotno je lila.

Na grobu je dete klečalo,
Je dvigalo kviško ročice;
Se britko je revše jokalo:
Na grob so kapljale solzice:

Mati ljuba, mati mila!
Črna zemlja je zakrila
Vas na vekomaj.
Zapuščena sem na sveti —
Kaj mi s'roti je pričeti,
Če ne pridete nazaj?
Če ne morem priklicati
Vas iz groba, draga mati,
Vzemite me k sebi saj.

Na nebu so zvezde gasnile,
Je zarija dan naznanvala:
Na gričiku mamice mile
Sirota je mertva ležala.

Kralj Dečanski.

(Poleg Subotičeve junaške pesmi „Kralj Dečanski.“)

(Konec.)

Dušan je bil grozno žalosten. Zaperl se je v svoji tógi in žaloval je v samoti nad nesrečo, ki ga je zadel. Dean pa je delal vse drugače; zbral je gospodo pa jim je govoril: „Ne dajo nam, da se država povzdigne; poslali so na kralja vojsko in ubijavca, ubili so nam kraljico; jeli je še česa treba, da se more imenovati časa naše bede polna? Sreča nas je davno zapustila; ko bi bili srečni, danes bi bili več. Kakšna prihodnost čaka države, ko se tako seme seje? Vsakega čaka ostrupljeno življenje, vsako veselje nam bode strah ožolčeval. Zdaj je kralju sreča blaga bila, eno življenje je bilo usodi dovolj, ali peklerska misel, ko se zbudi, se ne dá pred iz glave izgnati, dokler ne postane kervavo delo; ni samo en Baldovin na svetu, našla se bode enaka druga roka in boljša prilika, razdružila nas boče od Dušana in Serbijo v černo odela. Pri

tako črnem sovražniku ne gre kralju v jutro reči, da večera zdrav učaka. Zato pa, bratje in slavna gospoda, ni druge pomoči, kakor da eden drugemu prisežemo deželo nesreče rešiti. Ko pride kralj v Nerodimljo, vzdignemo nekoliko drugov, ki se moremo na nje zanašati, udarimo po noči na dvor, ko se nas ne bode nihče nadal, vjamemo starega kralja in Dušana povzdignemo na prestol. Naj on kraljuje nad nami in nad Serbijo, očetu ne bode težavno biti pri sinu, nam pa bode vsem pomagano.“

Vsa gospoda so bili Deanovih misli, segli so si v roke, poljubili se in Deana poslali, da se z Dušanom dogovori in ga nagne na privoljenje. Dušan je hotel iti iz domovine, da se jej mir poverne, to da Dean ga je umel pregovoriti, da je ostal in privolil na to, da odstavijo očeta od kraljevanja in njega na prestol posadé, češ, dolžnost je varovati svojo glavo; sam sebe ubija, kdor se ne varuje in ne dela, kar mu pamet veleva; sramota je umikati se zlu, kedar smo dolžni se mu nasproti postaviti. Drugim ljudem je prva dolžnost, očetom poslušnim biti in vso srečo za nje žertvovati, ali kralju se druga zapoved piše: njemu je več država kakor oče, sreča dežele je zapoved njegovi volji, pa ne sme ne hoteti in ne delati, kar bi za deželo prav in dobro ne bilo. Če greš iz dežele — mu reče — s tem ne poverneš mira, smert kraljice je vnela serca po vsej deželi, pa ljudje ne bodo mirovali, dokler se za njo ne zmeščujejo; ne bode dolgo, pa se zbere strašna sila, samo še iz dežele pojdi, pa si očetovo glavo zaigral, in ker vidiš, da krona mora pasti, glej saj, da obvaruješ sero glavo; če ti ne bodeš z narodom, more se zgoditi, kar tvojim kostém še v grobu mira ne bode dalo.“

Zakletva je bila gotova in odrejeno, kdaj in kako napasti Nerodimljo.

Stepan odide kmalu po prihodu v Prizren v Nerodimljo, da si tamkaj odpočije in se mu duša nasladi mira in tihote. Tako sta nekega dne kralj in kraljica sedela za mizo, ko reče on kraljici: „Nikjer ni kneza Baldovina, zdi se mi, da ne hodi po pravih potih. Zakaj ni hotel v Skadru ostati, zakaj meni pred oči ne pride? Ali je delal nespametno ali pa hudobno, kedar je navalil nezvestobo nad sinove.“

„Knezu ne moreš zameriti — reče kraljica — „da ni hotel v Skadru ostati, to je lahko umeti; kakor so ga bili popred tam sprejeli, po tem takem so mu yso voljo vzeli za gosti, in da ga za danes še ni bilo pred te, to se tudi lahko razjasni. Velika je serbska kraljevina, naši Serbje imajo dobre gosti, radi pa jih ne puščajo od sebe.“

Med tem vzdigne Štepan čašo vina, pa je ne more izpiti, kajti prelezel ga je spanec, pa se mu čaša iz roke zmuzne. To upazi kraljica in se čudi in ko kralja spanec mine, ga popraša: „Kaj je tebi, kralj? tudi do zdaj si vino pil, pa te spanec nikoli ni prelezel.“

„Ljuba moja — odgovori Stepan — to ni bilo spanje, bilo je znamenje! Kakor čašo vzdignem, znajdem se v tisti sveti cerkvi, v kateri mi je božji svetnik znovič oči podelil. Na oltarju so se dverce odperle, skoz nje pride sveti Nikola. Imel je belo brado do pasa, lice se mu je svetilo kakor solnce in zvezde so mu migljale okoli glave. Pred me stopivši mi reče: mili sin, jaz sem tebi rekel, ko sem ti slepcu oči prinesel, da se ti še enkrat prikažem, ko ti dojde čas umiranja. Ti si živel Bogu po volji in oslavil njegovo sveto ime. Vsakega človeka si imel za brata, vsakemu si dobro želel, odpuščal si rad in iz vsega serca, nisi preklinjal, le blagoslavljal si, pomagal si slabe nu in ubogemu, bolnemu in nesrečnemu, z obema rokama si sirotam dajal, bil si oče revežem, pravica ti je bila prva želja, v nesreči in nevolji si ohranil dušo greha čisto, pa bodeš dobil za to mučeniški venec. Pripravi se toraj za vhod v dom tvojega gospoda, kajti te Bog kmal k sebi pokliče. To izgovorivši mi dá blagoslov in se verne pola krasote nazaj v oltar. Jaz spregledam in tebe opazim. Prec moram po duhovna poslati, da me izpove in obhaja, in po Dušana, naj neutegoma pride; še enkrat bi ga rad vidil in mu tebe z detetom izročil. Ti pa, ljuba, ne toži. Derži se pravice in svete resnice, in nikdar se te ne loti nesreča. Poslušaj Boga in njegove besede, pa ne zajdeš s prave poti. Dušan ima plemenito serce, on vam bode mene nameščal. Spoštujte ga kakor starejšega, dajte mu, kakor se kralju daje, in on vam bo svojo dušo za vas dal. Sam Bog je njemu prestol odločil in namenil njega oslaviti, zato ga je tako ukrasil, kakor nobenega človečjega sina. Kletva moja in božja pade na tvojo glavo, ako vzdigneš ljudi na Dušana in zatrosiš razpertijo v deržavo. Kedar privede v dvor kraljico, sprejmi jo kakor milo sinaho in spoštuj jo kakor mlajšo sestro. Dekle je lepo in dobro in vajeno starejšega poslušati, ljubilo te bo kakor rojeno mater in poslušalo kakor starejšo sestro.“

Stepan komaj izgovori, kar stopi v sobo vladika Danilo. Kralj mu gre naproti ter ga ogovori: „Dobro mi došel, božji služabnik, prišel si mi tako po volji kakor nikoli ne.“

„Svetli kralj — odgovori vladika — privedlo me je čudo. Sedem je bilo na večer in začnem brati sveto evangelije in berem do pol noči. Ko pol noči mine, premaga me spanje, nigne se mi glava na sveto knjigo in v sanjah začujem glas, ki me kliče: vladika, ustani in hitro pojdi v Nerodimljo. Jaz sanj ne poslušam, ali ko se mi drugi in tretji večer ravno tisto sanjá in na zadnje začujem serdit glas, vzdignem se nemudoma in odpotujem koj po noči, da pred pridem.“

Na to mu kralj pové, kaj mu je gospod z nebes oznanil in šla sta opravljat to, kar sveta cerkev velevala. Spravivši se kralj z Bogom, pozove zvestega sluga Desislava ter mu ukazuje: „Sedlaj berzega konja in leti k mlademu kralju v Skader, pa mu poroči te besede: oče te pozravlja in ti je rekel precej priti v Nerodimljo; oznanil mu je gospod iz nebes, da ga kmalo k sebi pokliče, pa bi rad pred smertjo tebe še enkrat vidil, da te blagoslovi; ali hiti, da prepozno ne prideš; pri-

vedi tudi kraljico s seboj, da jo vidi in blagoslovi. Ako kralja ne najdeš v Skadru, ne pravi nikomur besede, temuč hiti v Zerzevo v grad h knezu Grebostreku, tam ga gotovo najdeš, da mu poveš, kar ti velevam.“

Kedar sluga odide, gre Stepan h kraljici in malemu sinu Simeonu in se ž njima pogovarja do večerje. Po večerji pusti kraljico s sinčetom, ostane pri Danilu, molí ž njim in se pogovarja o svetih skrivnostih.

Ko je kraljica dete spat spravila, začne po sobi gor in dol hoditi in tako s seboj govoriti: „Kje se Baldovin tako dolgo mudi? Že je tri nedelje, kar ni glasa ne sluha od njega, kakor bi ga bila zemlja požerla. Ali je zveršil ali ni zveršil, da bi le vedela, kaj je in kako je; ali da nič ne vem, to mi ne dá mira. — Jeli je koli delo srečno opravil? Ako do česa pride, ni ga njemu ravnega. Pa ga saj niso kako vjeli? Črez Dušana ga ni junaka, pa si ga vedi, jeli ni glave zgubil. Če me je pa Dušan izdal? Ali čemu si glave ubijam, kaj se vznemirujem, ko bi pokojna biti mogla! Kak čudež je to, da knez ne pride, ko ima zgodno priliko čakati? To priča, da modro in varno postopa in da se je srečnemu koncu nadati. Kakšna je to nevarnost ustreliti človeka izza germovja? in Baldovin ne zgreši cilja — —.

Med tem so se zarotniki tiho k Nerodimlji primaknili in grad obdali. V dvoru je bil izdajavec, ki jim je vrata odperl. Stražniki so bli berž premagani in povezani in na njih mesto drugi postavljeni. Kraljica zasliši šunder, pa se razveseli in reče: „Hvala Bogu, prišel je Baldovin, po noči prišel, to je znamenje, da dobre glase nosi, nese mojemu Simeonu krono. Na to hiti k vratom, ali Dean stopi pred njo z golim mečem. Kakor njega ugleda, zavpije in zleti k Simeonu, potegne ga iz postelje in skoz druge vrata ž njim odbeži. Dean teče za njo in za njim nekoliko drugih zarotnikov. Kraljica priletevsí do kralja, zruši se mu pred noge. Stepan jo opazivši in vidivši, kako je grozno preplašena, zgane se in po vsem životu ga nekaj spreleti. Popraša: Kaj ti je, ljuba? Ona pa ne more besede pregovoriti, ampak oči k dverim vpre in z roko proti njim kaže. Ta hip pridě Dean na dveri in za njim gredočim reče: „Nikogar noter ne puščajte.“

Stepan gre brez vsakega straha in groze pred Deana pa ga praša: „Kdo si ti, ki si prišel z golim mečem v dvor Serbskih kraljev?“

Dean molči, samo gleda ga. Lice mu je ledeno, v očeh pa mu sam pekel gori. Luč povzdigne k svetemu obrazu in kralju gol meč na persi nastavi govoreč: jaz sem sin osvete z mečem pravosodnim, potegni sabljo, kralj Serbski, da vidiva, komu pravica pomaga.“

„Mojo glavo — reče Stepan — druga sablja brani. Ti nezvestnež, padi na kolena, spoznaj pregreho, povej prijatelje, obetam ti, odpustim vsem.“

Dean odgovarja s prosečo besedo: „Brani, kralj, svojo sedo glavo, zarota milosti ne sme poznati, viša volja vodi mojo roko, brez obrane bi te nerad pogubil, brani se, kralj, jaz udarjati moram.“

„Višnji Bog — reče Stepan — in njegova nepodkupna pravica je obramba kraljev.“

Dean spusti meč, tiho zamermravši: „Težko mi je, gole persi prebosti.“ Levo roko dene na oči, z desno pa sune meč kralju v persi kričé: To ná za smert Žarka Novakoviča, to za kraljico Angelijo in to za glavo starega Grebostreka. Stepan se zgrudi trikrat

preboden in kri mu z ran tekoča oškropi kraljico in dete Simeona.

Ta hip stopi v sobo Dušan. Kesati se je jel, da je dovolil v zaroto. Nisem — si je rekel — ne na pravem potu, moje mesto je pri mojem očetu, ž njim se mi je braniti, ž njim mi je poginiti. Ves narod ga je zapustil, ne bilo bi prav, da ga še sin zapusti. Hiti in popravi, kar si hudega napravil, še je čas, zarotniki še niso na mesto prišli, ena ura pred polnočjo bode otela očeta nesreče tebe pa greha. Tako mislé zajaši konja Vilo in dirja v Nerodimljo, toda prepozno je prišel. Ko je ravno skoz vrata stopil, se zgrudi Stepan trikrat preboden, na tla.

„Jeli je moja smert — popraša Stepan umirajoč — volja Dušanova?“

„Ni, kralj — reče Dean — tvoja smert je bila moja skrivnost. Ti si dal mojega očeta ubiti, ti si dal mojo sestro umorili in po tebi je moral moj ded od žalosti pred časom umreti. Trojna smert je tvojo glavo tirjala in zarota je z mečem ravnala.“

Zavzame se Stepan, s težo se povzdigne in praša: „Kaj so kralju kraljico ubili?“

„Dà“ — odgovori Dean — ubili so mu kraljico, dopolodne je bila z njim poročena, popoldne pa grozno ubita. Ustrelil jo je Baldovin. Tudi na kralja je strelico sprožil in z mečem nanj udaril, ali ubranil ga je Bog strlice, meča pa njegova junaška desnica. Na smerti je Baldovin spoznal, da si mu rekel ti ubiti nevesto, kraljica pa pogubiti kralja.

Stepan to slišavši oberne kalne oči v kraljico, potem pa proti nebu in zdihne: „Hvala Bogu, da ni padla kri očetova na sina. Ti, Dean, verjemi, kar ti pravim, umirajoče usta ne lažejo: nisem želel smerti ali kakega zla ne očetu tvojemu, ne komur drugemu tvojih. Bog bode sodil, kogar gre soditi, tebi pa odpuščam svojo smert.“

Na to zdihne in reče v preterganih besedah: „Oh Dušan, oh moj sin, kje si, da te oče blagoslovi, svojo diko in svojo tolažbo!“

Ko Dušan očeta v kervi zagleda, obró mu noge, da se ne more z mesta ganiti. Še le očetove besede in njegov smertni zdih ga predrami in mu poverne moč življenja. Berž stopi k umirajočemu, spusti se pred njim na kolena, dene si v naročje njegovo glavo, poljublja mu roke in govori: „Odpusti, oče, sinu necisto misel. V tebi je vidil ubijavca in osveto v tvojem blagoslovu. Črna toga ga je omamila, mislil ti je krono sneti, ali spoštoval je glavo. Zdaj je k tebi prihitel, da stoji na tvoji strani in s tebo pogine, toda osveta je bila hitrejša, pa mi je vse življenje ostrupila...“

Oče ne dá sinu dalje govoriti, ampak mu reče: „Čutim, sin, da umiram, za to molči in poslušaj, dokler ti še katero reči morem. Ljubi pravico in resnico, spoštuj svoje zveste prijatelje, pazi na sovražnike, ali jih ne sovraži. Za Srbijo živi in umiraj. Ljubi brata in spoštuj kraljico; moja kri je krivico oprala.“

To reče, zdihne in umre...

Dušan pogleda Deana pa mu reče: „Kaj si naredil, nesrečni Dean?“

Dean odgovori: „Troje življenje je tirjalo smert kraljevo; tirjala jo je tvoja draga glava, tirjala jo je sreča kraljevine, moja roka je bila roka sodbe, in zdaj naj pravica glavo sodi. V eno togo sem te pahnil, druge te bom ovaroval. Da ti kakor kralju ne bode prvo

delo meču dati prijateljevo glavo, za to bodem sam svoj sodnik. Odpusti drugu, Bog ga bode sodil.“ To izreki vbode se v persi, da se precej zruši in umre.

Ta hip stopi Relja v sobo. Našli so krono kralja Stepana in jo Dušanu prinesli. On jo vzame v roko, gleda jo s solzami v očeh, pa jej govori: „Svetla krona, moja prevelika žalost, troje dobro sem po tebi zgubil: prvo dobro, svojega očeta, pravega božjega svetnika; drugo dobro, svojo Angelijo, krono mojemu sercu nad vse najmilejšo, tretje dobro, zvestega prijatelja, poslednji cvet slavnega doma. Ne dem si tebe na glavo, kjer si bila, tam tudi ostani. Grešne glave nečem kriti ne z zlato krono ne z bisernim vencem, dokler mi roka nove ne pridobi s kervjo prelito za slavo Srbije.“

To izreče, dene krono kraj mertvega očeta pa se oberne h kraljici klečeči pri mertvem kralju rekoč: „Plači, kraljica, ne suši si lic, ali preženi si vsak strah iz serca; kar je bilo, krije krilo tihe zemlje, draga žertva naju je pomirila.“

Po tem pokoplje očeta v kloštru v Dečanu in odide na prestol v Prizren in prevzame vlado Srbije.

Sedajnost, preteklost in prihodnjost.

(Spisal A. Okiški.)

(Konec.)

Narodi slovanski niso naj manjši, marveč po vsi pravici poje neumerli pesnik: „Nar več svetá otrokom sliši slave!“ — Od daljnega vzhoda daleč sem do zahoda, od globočega juga do visočega severa se razprostira svet slovanski, pod milim, pod nemilim nebom. — Narodi slovanski pa tudi niso naj mlajši. Že starodavna zgodovina jih pozna ter opisuje njihove dela, početja, lóže in róje. Kakor drugi narodi, so se jeli tudi slovanski mikati, so likali svoj jezik, živeli po svojih šegah in stavili mesta, ustanovljali lastne države. Teraj imajo Slovani sploh slavno, dasi velikrat neveselo preteklost. Slavna mnogim je tudi sedajnost in če Bog hoče še slavneja, srečnisa in veseliša bo jim prihodnjost, ker

En zarod poganja

Prerojen, ves nov! —

Med Slavjani smo tudi Slovenci. Tudi mi nismo mlečniki, tudi nas mora poznati zgodovina. Imamo svoje šege in svoj jezik. In če ima vsaki narod svoje pravice, svete, nedotakljive pravice, ali jih more in sme nam kdo tajiti in jemati? Sleherna pamet lahko pové pravi odgovor. Pa žalibog! vendar se nam je že čudna godila! Ali čez nemile osode tožiti, lastno zanemarjenje pretresovati, ptuje zatiranje preklinjati, to in še marsikaj bi bilo brez koristi. Raji slušajmo, kar nam veli don domorodnih strun:

Hej, rojaki! opasujmo uma svitle meče,

Plemenita kri po krepkih naših žilah teče,

Bog nam dal je dobro serce, um in pamet zdravo;

Povzdignimo krepke glase domovini v slavo! —

Na sedajnosti je naslonjena naša prihodnjost, iz nje se bo razvijala, ali kako? Dobro, lepo, srečno, veselo in slavno, ali pa ravno narobe. Razglejmo tedaj nekoliko sedajnost, da homo vidili, kakšna prihodnjost more iz nje izvirati.

Daleč nazaj sega preteklost slovenska in sicer tudi v slovstvenem oziru, ker pred mnogo sto leti se je pelo in pisalo med rodom slovenskim. Ali to ljubeznjivo, jasno jutro se je bilo nekako stamnilo. Poleg tega se pa vendar Slovenci niso zaterli; izhajali so izmed njih vsakoverstni slavni možje, še dan danes sloveči. Ščasoma je pa napočil nov dan tudi slovenščini. Našli so se možje, ki so jeli slovenski rod buditi, in — da berž preletim k sedajnosti — imamo, hvalo Bogu! že mnogo mož, ki narod budijo, in mu hočejo priskerbeti, kar mu gre po božji in človeški pravici.

V raznih stoletjih so zvonec nosili razni narodi. Na obzorji človeške prizadeve je rojila zdaj ta, zdaj una ideja, vzdigovaje se nad druge z večo čudovitostjo, ravno kot repatice med zvezdami. Tudi ideja narodnosti ni nova. To je spoznal učen mož, zato je v neki pri- liki miril živahno kerv slovensko rekši: „Počasi vse pride; vsi narodi so se morali bojevati; kako so se borili tudi Nemci, preden je obveljal njihov jezik.“ To je res, ali toliko in tako nedoslednega nasprotovanja menda ni bilo nikjer, kakor ravno pri Slovencih. Celó taisti, ki so, povzdignivši se do nekoliko objektivnosti, nam pravični, kmali omahnejo in drugič drugač govoré, naštevaje različne vetrove, ki so kdaj ljudstva gibalí, n. gr. vérstvo, svoboda, narodnost i. t. d. Res je, da le prebogost se je zavilo s prave poti. Ali zato pa ni nikdo povblasten, da, kjer le more, Slovencom pod- tika rovarstvo! — Prečudno je tudi to, da imamo oserčje, od koder se poganja do nas redívna moč, ali cevke, po katerih se snuje, jo upuščajo in razstresajo, da nam je le malo ali nič ne doide.

Blezo marsikdo misli, da narodne prizadeve so upor; ali zgodbe učé, da kronovine mnogoverstnih kraljestev so bile mirne, dokler se jim ni kratila pra- vica. Če huje pa jih je tiščal jarm gospodovavni, bolj so ga odrivale, da so se ga iznebile. Resnično je tedaj, kar je bilo pred kratkim rečeno: „Avstrija, ker je edinila mnogo narodov, ni zaničljiva, marveč častit- ljiva, da le dá, kar se spodobi vsim.“

Sedajnost ima tedaj za nas mnogo ovér in čudo nasprotnikov. Pa kaj če to; vsega tega bi ne bilo, ko bi ne imelo za kaj biti. Znano je, da skoraj povsod vzde- luje po več moči; in te so si nasprotne. Kakor se kaže, je sedaj ravno slavjanski živelj na versti, da zavihrá na obnebji častne veljavnosti, da si omisli boljšo bodo- čnost. To čuti neprijateljska stran; ali kedar pride čas, bo vse oviranje zastonj, in ne dá se tajiti, da reč slovenska si hoče krepko opomoči.

Tudi Slovenci krepko napredujejo. Želeti je le, da bi marsiktere nasloge ne bilo. Sedajnost ima nekaj prav čverstih stebrov. Prihodnost, pravijo, se opira na našo nadepolno mladež. — Pač res, med častito mlajšo duhovščino, pri iskrenih gospodičih viših šol, veje hvale vreden domoroden duh.

Pri mladenčih, ki za temi korakajo, je tolika gorečnost in vnétost, da kadar vidiš, kako poskakujejo, kadar veljá se za slovenščino poganjati, meniš: serca jim morajo popokati. Tega se nekteri veselijo, drugi temu malo verjamejo; bojé imajo prav, ker skušnja jih učí. Bog vari, da bi žalil iskrenih mladenčev, povsod se mora govoriti, pisati in sklepati exceptis excipien- dis. Toliko pa je res, da ni vsa prava iskrenost in gorečnost, kar se pri mladem svetu razodevlje. „Živio“ in „slava“ klicati ni težko, tudi ni težko nemškutarjem

zabavljati, dasiravno je mnogokrat brez potrebe. Koren- jaška možatost se še ne zméni za marsikaj, kar je smešno, nedosledno, neumno in hudobno. S tim pa ni rečeno, da Slovenec naj vse voljno terpi; še červicek se brani, pa bi se mi ne! „Kdor se ne brani sam, ni vreden, da ga branijo drugi.“ — Teže je, slovenščine se dobro naučiti, pa tudi to ni težko, treba je le neko- liko terdne volje. Pa kdor hoče Slovenec biti, mora vsaj slovenski znati. Povejte mi, ljubeznjivi prijatelji! kakšna domorodnost je ta, ako bi upili: Slovenci smot poleg tega bi pa pisaje v slednji izreki po več kozlov nastavljali!

Pred vsim se moramo tedaj slovenščine naučiti in po moči tudi sorodnih narečij. Naj teže, pa ravno tako potrebno pa je, da Slovenec ostane vérni sin matere Slave. Pogosto se zgodi, da kdo ohriplje, celó odpade in se izneveri. Vzrokov tu ne bom ugibal, mnogo jih je bilo sem ter tje povedanih in zapisanih. Ako hoče slo- venska mladež, da se sedajni možje smejo radostno na njo ozirati, si mora omisliti terdno značajnost, ker zdaj je čas zato. Če bojo sedajni mladenči ravno tako vneti in goreči možje, potem, o blagor tebi, draga Slovenija!

Hočemo tedaj, da bo iz težavne in resne vaše sedajnosti, ki ima nemilo in tamno preteklost v znožji, prirasla srečna in slavna prihodnost, je treba, da posnemamo iskrene domoljube. Treba je vednosti, treba čverste, prave možatosti. Serca se ne smejo domu izneveriti nikdar, ne iz tvarinskih dobičkarij, naj manj pa iz hudovoljnosti in sovraštva. Če bomo ravnali tako, nam bo solnce če dalje lepše sijalo. Bog daj srečo! *)

Pripovedka o beli kači.

(Zapisal J. Jurčič.)

Bela kača je mati in kraljica vseh drugih kač. Še le v visoki starosti postane bela. Glava jej je debela in podobna mačkini. Verh glave pa nosi krono in v njej dragoceni kamen demant, ki se v temi tako sveti, da šivajo štiri krojači pri njem brez druge svečave. Kdor dobi tedaj demant iz njene krone, srečen je za celo življenje, toliko je vreden. Zato so jo pa že od nekdanj zeló zalezovali. Ali tega kamna je težko do- biti, ker je bela kača silo huda, in poveljnica vseh kač, ne stanuje nikoli sama, ampak v večih kačjih gnezdih, iz katerih pride malokdaj na dan.

Bil je kačji lovec, ki je gadom mast pobiral. Našel je v velikem skalovju med bukovjem veliko kačje gnezdo, in je hotel tudi tukaj gade poloviti, da bi po svojem opravilu masti dobil. Vzame sebó tovarša, da bi mu pomagal, kar se mu je dozdevalo, da bo kač, več kakor drugod. Na skalovje pridši odbere primeren kraj, odlomi leščevo šibico, ki je zrastle v énem letu, načerta s tako šibico ris, se vstopi v sredo, pripravi svoje orodje in vzame piščal v roke, da bi kače skli-

*) V prvem odstavku tega spisa, na 136. str. zadnjega Glasnika, za besedami: „...bistvenosti neskončnih stvari,“ naj se dostavljajo té-le, po naključji izostale besede: „Ako pa ne poznam celote, tudi posameznih delov ne bom razložil“, dasiravno itd.

cal. Tovarš se je pa bal bele kače in si ni upal pri risu ostati. Zleze torej na deveto bukev od risa, in ko je uni v risu jel na svojo piščalko piskati, vidil je, kako so lezle kače od vseh strani, rujave, pisane, grebenaste in druge proti risu. Vsaka je položila glavo na ris. Naenkrat pride bela kača, položi glavo na ris, udari z repom po tleh in v enem trenutju puhnejo vse kače na lovca v risu in ga opikajo, da je umrl pri priči. Ko bi njegov tovarš ne bil na deveti bukvi, slaba bi se bila tudi njemu godila.

Duša.

(Narodska pesem; zapisal Fr. Štrukel.)

Oj duša, duša, pojdi
Pred vrata nebeške,
Poterkaj mi na vrata
S tim zlatim perstanom.
Prišel ji je odpirat:
„Oj Peter ti! odpri,
Oj Peter! saj si usmiljen,
Oj Peter! usmili se.“

„Oj čakaj, čakaj duša,
Grem prašat Jezusa,
Če si častila Marijo,
In služila Bogú. —
Ti nisi je častila
In tud' služila ne.“

Oj duša, duša pojdi
Pred vrata preklenske,
Poterkaj mi na vrata
S tim zlatim perstanom.
Prišel ji je odpirat
Leta peklenski duh,
Nesel jo je na špampet.
Na špampet ves ognjen,
„Oj duša, duša lezi,
Ležati vajena.“

„Kako bom jez ležala,
Ko je špampet ves ognjen.“

Nesel jo je na stolič,
Na stolič ves ognjen.
„Oj duša, duša sedi,
Sedeti vajena.“

„Kako bom jez sedela,
K' je stolič ves ognjen.“

Nesel jo je na tlakec,
Na tlakec ves ognjen.
„Oj duša, duša pleši,
Plesati vajena.“

„Kako bom jez plesala,
K' je tlakec ves ognjen!“

Prinesel ji je pitja,
Oj smole, žvepla skup.
„Oj duša, duša pij, pij,
Piti vajena.“

„Kako bom jez pila,
K' je smola, žveplo skup.“

„Oj duša, duša terpi,
Če prav ne vajena.“

Mythologične drobtine.

(Po narodnih pripovedkah razglašuje Dav. Terstenjak.)

0 zobnjaku ali belenu.

Zobnjak (hyosciamus, Bilsenkraut) Slovenci kaj čislajo. Rabijo ga zoper zobobol. Ker se sv. Apolonija časti kot vračnica v zoboboli po kerščanski legendi, veli se zobnjak tudi sv. Apolonije trava. Ta zel je bila posvečena slovanskemu Belbogu — Belinu; zato se veli tudi belen. Polski Kašubi jo imenujejo beleca, in jo blagosloviti dajajo na praznik „Panne zielne“ — velike gospojnice. Madžari so to ime prijeli od Slovincov, in to zel imenujejo belend. Dioskorides (IV, 69) piše, da so jo tudi stari Galli imenovali bilinuntia. Španjoli jo imenujejo beleno in Portugizi velenho. Po Dioskoridu se je ta zel pri starih Getih in Dakih velela *δελια* in je bila solnčnemu Bogu Appolonu posvečena. V jeziku Skipetarjev (Albanezov) se pa solnce veli diel, toraj zobnjak ni samo dakogetschemu in keltschemu temoč tudi slovanskemu solnčnemu Bogu posvečen bil. Stari narodi so zobnjak imeli za važno vračivno zel; božanstvo solnca pa so častili kot božanstvo zdravja; odtod je razvidno, kako je zobnjak — belen, belec prišel v zavezo s slovenskim Belinom in keltskim Belenom. Nemško ime Bilsen je prijeto od Keltov ali Slovenov.

Ploh vlačiti in slamo nositi.

V moji rojstni okolici je bila sledeča navada: Če se v kaki vasi nobena deklina ni o pustu omožila, se je na pepelnico eden fant kot deklina oblekel, in je po vasi ploh vlačil. Če pa se ni nobeden fant oženil, se je pa kaka poredna deklina kot fant oblekla, in po vasi nosila v kerplah (locnih, košari) slamo, v roki pa peh. Ta dražba je napravila smeha in grohota po vasi, da je bilo kaj. Slama je simbol nerodovitnosti, zato nemško poznamovanje: Strohwitwer, Strohwitwe; primeri še slovensko prislovico: Baba je v slami, Babo v slami imeti — Wöchnerin sein, Wochenbett hüthen. Ploh pa je simbol rodivne moči; zato ploha, genus, Geschlecht, primeri: „svinjo za ploho pustiti“: Ploh toraj se ima jemati v onem zmyslu, v katerem nemški izraz: Pfahl. Tudi apostel sveta govori o tem plohu v mesu“. — „Der Pflock, Pfahl im Fleische.“

Besednik.

Pregled slovanskih časnikov. Bliža se novo leto in ž njim čas novega naročila. Podajamo torej našim bravcom v sledečih verstah kratek imenik jugoslovenskih in českih lepoznanjskih in podučnih listov ž njih polletno ceno vred, kolikor nam je znana. Gotovo se nabaja med nami tu pa tam kak rodoljub, ki si želi kak slovanski list tudi iz družih narečij naročiti; tako saj zvé, koliko ta in uni list velja in kam naj se ponj oberne. Naj začnemo s slovenskimi listi, katerih sedaj petero štejemo:

1. Novice gospodarske, obertniške in narodne, ki nastopijo s prihodnim letom že 20. tečaj. Kmet in gospod, mladi in stari jih z enako radostjo prebira, ker nabaja v njih sladko zabavo in poduk za vse zadeve narodskega življenja. Razširjene so po vseh stranéh slovenskih in še daleč čez meje slovenske dežele. Nespametno bi bilo, ko bi jih hteli še dalje priporočevati, samo to željo še dostavljamo, da bi se kmalo ne našlo nobene srenje slovenske, kamor bi Novice v več ali vsaj po enem iztisu ne zahajale in razširjale omiko in ljubezen do materinščine. Cena jim je zelo nizka, namreč 2 gld. 10 kr. za pol leta.

2. Zgodnja Danica. Tudi ta katolški časopis si je pridobil med čast. duhovščino, pa tudi v družih poštenih družinah dosti prijateljev in prinaša v vsakem listu prav tečno in spodbudivo berilo za kerščanske duše. Polletna cena jej je 1 gld. 50 kr.

3. Slovenski prijatelj, katolški duhovščini namenjen, prinaša v lepem izboru pridige za vse nedelje in praznike in marsiktere druge podučne sestavke v spodbujajo pravega kerščanskega in narodskega duha. Naj bi ga ne manjkalo v hiši nobenega dušnega pastirja; največe koristi pa je za starše duhovne, ki v svoji mladosti niso prejeli nobenega nauka v slovenščini, da se iz njega učé čisteje, za sveto mesto spodobne slovenščine. Polletna cena mu je 2 gld.

4. Učiteljski Tovarš, list za šolo in dom. Ta list se je že v prvem letu svojega obstanka skazal pravega mojstra v odreji mile mladine. Želeti bi torej bilo, da bi se našel v roci vsakega Slovenca, ki se s podukom mladine peča. V njem se najde obilo snovi in marsikak zlata vreden svet za praktično rabo. Izhajal bo prihodnje leto dvakrat v mescu in veljal za pol leta 1 gld. 30 kr.

5. Naš „slovenski Glasnik“. — Izmed lepoznanjskih listov v horvaškem narečju priporočamo posebnost sledeče:

6. Glasonoša, ki dvakrat v tednu v Karlovcu izhaja, se po vsej pravici šteje med najboljše časnike slovenske; v njem je združeno lepoznanstvo in poduk in vse, kar zadeva narodsko življenje in literaturo. Kot dragocene priloge se mu dodajata vsak teden „Občerkoristni poslovni list“ in vsak mesec „slovo i slika“, ki obsega kritike o literarnih in umetnih delih. Cena temu prelepemu listu za pol leta je 4 gld. 50 kr.

7. Naše gore list, zabavno-podučni list, ki v Zagrebu vsak mesec 3 krat izhaja, prinaša mnogoverstne

kaj zanimive pripovedi, razne poezije in druge podučne sestavke in drobtine. Polletna cena mu je 3 gld. 25 kr.

8. Даница за забаву и книжевност v Novem Sadu 3 krat v mescu, enacega zanimivega obsega kakor Naše gore list. Polletna cena iznaša 1 gld. 50 kr. — Dalje v češčini:

9. Lumir, lepoznanjski tednik v Pragi, ki prinaša mnogo prelepih povesti, izvirnih in prestavljenih, in prav zanimiv Feuilleton. Za pol leta velja 3 gld. 40 kr.

10. Humoristicke listy s premožimi podobami in kaj kratkočasnim berilom. Prijatelj šaljivega berila si ne more najti boljega humorističnega lista kakor je ta. Izhaja vsak teden v Pragi in velja za pol leta le 2 gld. 85 kr.

11. Hvezda, zabaven in podučen list v Olovcu, ki prinaša mnoge lepoznanjske reči in druge narodske sestavke. Velja polletno 2 gld.

12. Poutnik od Otavy v Pesku, enacega zapopadka, kakor Hvezda. Velja za pol leta 2 gld.

13. Boleslavan v Mladi Boleslavi, 3 krat na mesec, zabavnega zapopadka. Velja za pol leta samo 1 gld. 18 kr.

14. Obrazy života v Litomišlu, ki bodo v prihodnjem letu 3 krat v mescu izhajali. Veljajo polletno 3 gld.

15. Živa, izversten natoroznanjski list, 4 zvezki na leto. Velja za celo leto 3 gld.

16. Jičinski obzor v Jičinu, 3 krat v mescu, podučnega in kratkočasnega obsega. Velja 1 gld. 68 kr. Na koncu naj nam bo dovoljeno omeniti še dveh časnikov, ki se z enako krepkostjo v nemškem jeziku poganjata za obveljavo naših narodnih pravic; prvi je:

17. Stimmen aus Innerösterreich, ki jih v Celovcu izdaja naš nevtrudljivi slovenski pisatelj in neustrašljivi borivec za Slovence g. Andr. Einspieler. Toliko lepega in zanimivega je prinesel ta politični časnik že v prvem tečaju, tako možko in neustrašeno se je poganjal za pravice vseh Slovencev, da se je prikupil vsakemu slovenskemu rodoljubu. Naj pride g. vredniku v novem letu še več naročnikov na pomoč, da iz mesečnika v kratkem tednik postane, da bo Slovence pogosteje obiskoval. Njegovi učenil vodilni sestavki obderžé svojo ceno za vse čase. Cena mu je za pol leta 2 gld. 50 kr.

18. Ost und West, veliki politični list na Dunaju, ki vsak dan v največi obliki izhaja in se krepko poganja in bori za pravice vseh Slovencev. Vsak list prinaša vsaj eden izversten vodilen list in po več izvirnih dopisov iz raznih slovanskih krajev. Cena mu je za pol leta 5 gld.

Časopisi, posebno politični in lepoznanjski, so tako rekoč dušno zercalo narodovo; v njih se strinjajo dušne moči vsacega naroda. Narod brez časopisov je dušno mrtev; naj bo nam toraj prva skerb, da se naši časopisi če dalje lepše razvijajo in povečujejo.

Svako zrnce na oltaru roda

Neostaja bez svojega ploda!

V Terstu. 30. novembra 1861. — C. 20. novembra je imela tukajšna čitavnica prvo besedo v letošnji zimi. Sošlo se je v krasno dvorano mnogo poslušavcev

in poslušavk, med katerimi smo opazili več imenitnih oseb. Pevci pod vodstvom g. Legota so se prav verlo obnašali, posebno Jenkotov kor „Naprej“ je obudil gromoviti „Živili“. Več pesem se je moralo ponavljati. Vdeležila sta se besede tudi glasovita umetnika gg. Vilček in Lafon, prvi je godel na violončelu, drugi igral na klavirju in donela jima je slava iz vsacega gerla. Tudi navdušena govora, slovenski „Slovenska mati“ in serbski „Putnik“ sta bila z občno pohvalo sprejeta. Odsihdob bomo imeli večkrat besedo in razveseljevali svoja serca v milini krasnih slovanskih pesem.

* Ravno pred natisom pričujočega lista nam je došel „Nanos“ Zabavnik za leto 1862, ki ga je izdal naš marljivi pisatelj J. P. Vijanski. Obsega na 294 straneh mnogo zabavnih reči v vezani in nevezani besedi, ki so jih spisali naši mladi pisatelji. Oblika je prav lična; posamesni sestavki večidel prav zanimivi. Naj najde g. izdatelj po vseh straneh dosti podpore. Cena je zabavniku 1 gld. 10 kr.

* Ravno kar nam je prišla vesela novica, da so g. Gr. Krekove pesme v natisu že doveršene. Na 7 polah prav prijetne oblike v osmerki obsegajo okoli 50 pesem, ki so skozi in skozi liričnega zapopadka. Željno jih pričakujemo.

* Pod naslovom „Pokrok gospodarsky“ je začel v Pragi 6. t. m. izhajati nov gospodarsk tednik v českem narečju s podobami. Polletna naročnina mu je s poštno vred 2 gld. 50 kr. Naj najde ta koristni časopis tudi med našimi gospodarji podpore!

Povabilo na naročbo.

Z novim letom nastopi „slovenski Glasnik“ svoj peti tečaj. Izhajal bo, da večih sestavkov ne bo treba tolikrat tergati, po mnogih željah v začetku vsacega mesca, 2—3. pole na enkrat, sopev v stari priročni oblici in bo prinašal mnogoverstno lepoznavsko blagó za poduk in kratek čas. Mične poezije in pripovedke se bodo verstile s potopisnimi, natoroznanskimi, jezikoslovnimi in družimi narodskimi sestavki od najboljših slovanskih pisateljev, katerih nam je veliko število za novi tečaj obljubilo svojo posebno pripomoč. Za našo nadepolno mladino bo odločen poseben oddelek, ki bo prinašal razno tvarino za njene potrebe in najboljše izdelke mladih pisateljev. „Besednik“ bo donášal dopise iz raznih slov. straní in pregled vseh imenitnejših prikazni na polju slovanske literature in umetnosti.

Namenjeni smo bili Glasnika v vezkih po 4 pole na svitlo dajati in mu zato naročnino povišati; pa zbalí smo se, našim gg. podpornikom, ki podpirajo z enako darežljivostjo vse slovanske časopise, in naši večidel nezamožni mladini večih stroškov prizadevati. Vendar hočemo pri stari ceni naš list, če se le nekaj naročnikov več oglási (da jih bo okoli 600) za celo polo pomnožiti in ga na treh polah na svitlo dajati. Da pa častiti gg. prejemniki za gotovo zvedó, kdaj morejo 3 pole na mesec pričakovati, se bodo imena vseh naroč-

nikov po Glasniku razglaševali. — Naj nam torej ostanejo zvesti vsi stari prijatelji in nam skusijo še tu pa tam kacega novega podpornika pridobiti, da jih bo mogel Glasnik vselej v pomnoženi obliki obiskovati. Komur je mar razcvet in povzdiga naše lepoznavske literature, naj blagovoli Glasniku z obilnimi dopisi in naročbami na pomoč priteči. — Cena ostane „Glasniku“ nespremenjena in znese za celo leto s poštnino vred 3 gld., v Celovcu pa 2 gld. 60 kr.; učenci gimnazijskih in realnih šol morejo pa za pol leta vsacih 10 iztisov, pod enim naslovom prejemanih, po znižani ceni za 12 gld. dobivati. — Naročilni denarji naj se pošiljajo v frankiranih listih pod nadpisom: „Vredništvu slov. Glasnika v Celovec (Klagenfurt)“ ali pa naj se pridevajo naročnini za „slov. Prijatla“. — Ob enem se daje na znanje, da bo v prihodnjem letu tudi izhajalo:

Cvetje iz domačih in tujih logov,

ki bo prinašalo v prvi verstí v gladki prestavi najboljša dela slovanskih in družih narodov, v drugi pa pod naslovom „Hellada in Roma“ prevode gerških in rimskih klasikarjev, da se bo slovenska mladina po domači poti do vira omike vodila, ob enem pa tudi domača literatura z večimi slovstvenimi deli bogatila. Vsacih šest nedelj pride vezek ali snopič po 5 tiskanih pol na svitlo; cena mu bo po naročilni poti 25 nkr. po bukvarnicah 30 kr. (pozneje mu pa za tretjino poskoči). Naročnina se bo odrajtovala po sprejemi vsacega vezka; samo tisti gg. naročniki, ki hočejo posamesne knjižice, poštnine proste, po pošti prejemati, naj pošljejo za prve 4 vezke 1 gld. 24 nkr. ali za celo leto (t. j. za 8 vezkov) 2 gld. 48 kr. popred. Kdor pošlje 10 naročnikov bo dobival 11. iztis po verhu. Naročila prejema „Vredništvu slov. Glasnika“. Ako bi pa čast. gg. naročniki kacih 10 ali 12 snopičev na leto želeli, naj nam blagovolijo naznaniti; morebiti se da njihovim željam v kratkem ustreči. Začetek stori sloveča Fr. Schillerjeva drama „Viljelm Tel“, ki jo je prelepo poslovenil g. Fr. Cegnar. Sledile mu bodo izvrstne prestave družih imenitnih del gerških, latinskih, slovanskih, in nemških pisateljev.

V zaupanju na pripomoč vseh čast. rodoljubov nastopi „Cvetje“ okoli srede mesca januarja prvokrat svojo pot po slovanskih krajnah. Naj najde povsod obilo podpore, da more dolgo let na svitlo prihajati in domače slovstvo bogatiti!

Kdor bi hotel tragedijo, „Marija Stuart“, ktere je še nekaj iztisov na prodaj, ali pa „Cvet slovenske poezije“ poštnine proste po pošti dobiti, naj priloži za prvo delo 1 gld., za drugo pa 60 nkr.

V Celovcu 12. decembra 1861.

Vredništvu.

Kazalo.

Zabavni del.

V vezani besedi,

	Stran
Pot skozi življenje	1
Kerške narodne pesme	3, 11, 27, 51
Srečno novo leto	5
Pesnik	9
Čuk in sova	11
Miljko	18
Življenje	21
Sanje	25
Naša zgodovina	29
Jerica	34
Slovencom	37
Soneti	39, 61, 85, 110, 127
Raj i pakal	43
Narodna Mihovljanska	43
Zora in Ljubin	45
Ahilev ščit	49
Turški križ	53
Slovenija oživljena	57
Večer	65
Protuletje	68
Stare pesmi	69, 70
Materno oko	77
Pokoj serca	82
Ajant*)	83, 89, 94, 103, 115
Narodna Horvaška	89
Trojna ljubezen	91
Deva na pomorju	97
Prerojenje	101
Tolažba	107
Vojska z volkom in psom	111, 119
Resnica in laž	127
Telov samogovor	131
Na grobu	139
Duša	143

V nevezani besedi.

Zamorjeni cvet	2, 5, 13, 29, 37, 53, 65, 70
Narodne zagonetke	3, 7, 15, 18, 28, 35, 44, 52, 56, 88, 100, 122, 137,
Čertice iz bankovčevega življenja	17, 21
Človek toliko veljá, kar plača	26, 32, 39, 45, 58, 66, 74
Zakleto mesto	42
Pravi prijatelj	77, 85, 107, 112, 119
Kralj Dečanski	79, 87, 94, 97, 102, 109, 114, 123, 127, 132, 139
Pri šafariku na pomeniji	95
Povodnji mož	99, 101

	Stran
Pripovedka v Šembilii	105
Pripovedka o povodnem možu	117
Mladomašnik v Dobrinju na Kerku	125, 160, 164
Pripovedka o beli kači	142

Podučni del.

Ob novem letu	1
Mythološke drobtine	1
O lastavici	3
O slaviču	3
O rožmarinu	11
O zimзелenu	11
O cepetcu	11
O lanu	18
O kokotu	23
O kokoši	27
O vranu, gavranu ali kavki	27
O hedenici	27
O kukovici	38
O šterku	38
O kraljiču	39
O pšenici	47
O homuljci	48
O svetem Jurju	60
O gori	61
O žerjavu	78
O smreki	78
O bezu	88
O leski	88
O zobnjaku ali belenu	143
Ploh vlačiti in slamo nositi	143
Zastran rodivnika	6
Venceslav Hanka	9
Ozir na Notrajsko	10, 14
Slovska žurnalistika	11, 15, 20, 24, 36
Beseda o Kačičevi stoletnici	19, 22
O vodnem paru	31, 41, 47
Večerne misli I—VI	34, 50, 55, 62, 82
Slovenski mladini	48
Repate zvezde	54, 62, 73
Jožef Šubic	61
O slovensčini po deželi	81
Slovó od ogerške dežele	104
Slovsniške opombe	116
Čas terja razdeljenje dela	116
Naši mladini o pomenstvu	135
Sedajnost, preteklost in prihodnost	136, 141
Iz Zagreba	4, 8
Iz Dunaja	4

Besednik.

	Stran
Iz Varaždina	4, 16
V novem mestu	7
Iz Ljubljane	6, 63, 130
Iz Gorice	12
Iz Celovca 20, 56, 64, 68, 84, 96, 106, 110, 118	12
Iz Tersta	20, 100, 174
Iz Pešta	24
Iz Maribora	28
Iz Gradca	44, 75
Na Dolenskem	68
Na Poljanah	118

Slovsvene drobtine.

Oglas slovsenskih pesem	7
Slovsenski zabavnik	15
Bojgarske narodne pesme	16, 110
Slovsenska žurnalistika	36, 52
Feskalender aus Böhmen	86
Zbirka kamnopolisnih obrazov	44
Cvet slovsenske poezije	76
Stimmen aus Innerösterreich	76
Slovsenske pesme za čveterospev itd.	84
Kratek popis cesarstva avstrijskega sploh in njegovih dežel posebej	90
Letopisi ljublj. šol	100
Slovsenski pravnik	106
Tvarosklad jazika slovsenskeho	110
Prönjšna do slov. jezikoslovcov	122
Glasonoša	126, 138
Slovsenski koledarji	138
Zbirka kazališnih iger	138
Cvetje iz domačih in tujih logov	138
Imenik slovsenskih časnikov	144

Narodske drobtine.

Družba sv. Mohora	16
Poberki	16
Jugoslovsanska Akademija	20
Horvaške službene pisma	20
Razpis darila	24, 84
Slovsanski bal na Dunaju	24
Slovsanska beseda	44
P. J. Šafarik	90
J. Drobnic	106
Zastran Novičnega programa gledč ljudskih in srednih šol	138
Beseda v Ljubljani	138

*) Ceta tragedija izide o svojem času v „Cvetju“.

